

Introduksjon til veilederen for administreringen av tollvernet for frukt og grønt 2019

Tollvernet for frukt og grønt reguleres av [forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer \(FAT\)](#).

Formålet er å legge til rette for import av landbruksprodukter som supplement til norsk produksjon ut fra hensynet til forbrukere og næringsmiddelindustri. Tollvernet skal administreres med sikte på å sikre avsetningsgrunnlaget for norsk produksjon, blant annet i henhold til jordbruksavtalens prisbestemmelser, og å hindre uønskede markedsforstyrrelser.

Generelle tollnedsettelse for frukt, bær, poteter og grønnsaker kan gis både for målprisvarer og andre varer. En hovedregel er at tollene settes ned dersom det går tomt for norsk vare, og at den settes opp igjen i forkant av ny norsk sesong. Hvor lang tid i forkant av ny sesong vi avslutter tollnedsettelse, avhenger av importvarens lagringsevne. I veilederen står det nærmere spesifisert om hvor mange uker før ny norsk sesong vi planlegger å avslutte tollnedsettelse for den enkelte vare.

Vårt handlingsrom avgrenses også av internasjonale handelsavtaler, og vi tar hensyn til gjeldende markedsadgang. Dersom det for eksempel er en uutnyttet kvote på en vare som det er tomt for i Norge, venter vi som hovedregel til kvoten blir brukt opp før tollene settes ned. [Man kan lese mer om tollkvoter på Landbruksdirektoratets nettsider](#). Vi vil som hovedregel heller ikke sette ned tollene på en vare som er tollfri fra for eksempel EU, dersom varen samtidig er lett tilgjengelig derfra.

Generelle tollnedsettelse for målprisvarer

Det er ulike bestemmelser for generelle tollnedsettelse for frukt og grønt. Den ene bestemmelse gjelder for varer som tilhører målprissystemet (kapittel 2 i FAT). Målprisvarerne i frukt- og grøntsektoren er poteter, tomater, kepaløk, purre, blomkål, rosenkål, hvitkål, isbergsalat, gulrot, knollselleri, agurker og epler. Disse målprisvarerne har en øvre prisgrense som ligger 12 % over målpris. [Man kan lese mer om målpris på Landbruksdirektoratets nettsider](#).

Dersom prisen på en målprisvare noteres over øvre prisgrense i to uker på rad, setter Landbruksdirektoratet tollsatsen ned til et nivå der produktet kan importeres til en pris lik målpris. Denne type tollnedsettelse er normalt gyldig i to uker. [Man kan lese mer om prisnotering på Landbruksdirektoratets nettsider](#). Prisene blir notert på torsdager, og vurderingene av tollnedsettelse skjer vanligvis på fredager.

Generelle tollnedsettelse for ovennevnte målprisvarer kan også innrømmes dersom 1) tilgjengelig mengde av varen i markedet ligger under ti prosent av normal ukesomsetning i to påfølgende uker, eller 2) for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser, eller 3) i perioden utenfor målprisperioden, dersom det ikke er norsk vare tilgjengelig i markedet, og heller ikke innen en gitt periode forventes å bli det. I sistnevnte tilfelle settes tollsatsen som hovedregel ned til null.

Beregning av tollsats for målprisvarer

Når prisen på en målprisvare noteres over øvre prisgrense i to uker på rad, eller som hovedregel når mengdene i markedet er under minimumsmengden i to uker på rad, settes tollsatsen ned til et nivå som gir importmuligheter til priser som tilsvarer målprisen.

I slike tilfeller beregnes tollsatsen som differansen mellom målprisen og importprisen (målpris minus importpris = tollsats).

Merk at det ikke er grunnlag for å administrere tollene dersom importprisen pluss ordinær tollsats tilsvarer eller er lavere enn målprisen. I et slikt tilfelle er det allerede importmuligheter til priser som tilsvarer eller er lavere enn målprisen.

Importprisen tar hensyn til følgende elementer:

- Verdensmarkedspris: Vi henter som hovedregel prisene fra [AMI](#) (Agricultural Market Information Company) i Tyskland, men vi står fritt til å hente inn priser fra andre kilder dersom det er hensiktsmessig.
- Valutakurs: Vi benytter Norges Banks valutakurs for omgjøring til norske kroner.
- Kvalitet: Vi prøver å hente inn pris på varer som er mest mulig lik målprisvarens definerte kvaliteter.
- Fraktkostnader: Vi har utarbeidet fraktsatser for ulike varer, som oppdateres etter behov.

Substitusjonsvarer

For enkelte varer tas det hensyn til substitusjonseffekt ved eventuell tolladministrering. Varene som vurderes til å være substitusjonsvarer er issalat (07.05.1112/.1122) og annen hodesalat (07.05.1141/.1161). Det vil si at dersom for eksempel issalat ikke er tilgjengelig i markedet, og heller ikke snart blir det, mens annen hodesalat *er* tilgjengelig i markedet, *eller* snart blir det, vil ikke tollsatsen automatisk settes til null for issalat. I slike tilfeller beregnes tollsatsen for issalat som differansen mellom målprisen på issalat, og importprisen på issalat.

På den måten settes tollsatsen for issalat ned til et nivå som gir importmuligheter til priser som tilsvarer målpris for issalat. Dette gir en relativ tollbeskyttelse for annen hodesalat, og samtidig en mulighet for tollnedsettelse for issalat.

Det fremgår også av veilederen hvordan tollsatsen beregnes for salatene som omfattes av hensynet til substitusjonseffekten.

Generelle tollnedsettelse for andre varer

Det kan også innrømmes tollnedsettelse for varer som ikke omfattes av jordbruksavtalens målprissystem (§ 25 og vedlegg 8 i FAT). Her er hovedregelen at tollene settes ned til null så fremt norsk vare ikke er tilgjengelig, og heller ikke forventes å bli det innen perioden som fremgår i veilederen for den enkelte vare. Merk at nivået på tollsatsen eller perioden i vedlegg 8 kan fravikes dersom næringspolitiske vurderinger tilsier det.

Kvoteutnyttelse

På noen varer tar vi hensyn til kvoteutnyttelse i vurderingen av eventuell tollnedsettelse. Dere kan ta kontakt på epost (mhi@ldir.no eller anders.hellestveit@landbruksdirektoratet.no) for å høre om aktuell kvoteutnyttelse.